Velkoborské noviny

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

číslo 1. únor, březen 2019

Slovo pana starosty …

Vážení čtenáři,

vítám Vás u prvního letošního vydání Velkoborských novin. Kdo měl zájem, mohl na Nový rok vyrazit na procházku, kterou jsme pořádali spolu s Velkoborskou hospodou. Z Velkého Boru se šlo do hospůdky v Holkovicích a z Jetenovic do Velkého Boru. Počasí nám sice moc nepřálo, neboť foukal silný vítr a občas pršelo, přesto se pochodu účastnilo 61 lidí z Velkého Boru a 29 z Jetenovic. Hlavním cílem této akce je vždy setkávání občanů a přátel, protože v dnešní uspěchané době si lidé na sebe a kamarády moc času nenajdou.

V neděli 6. ledna se konala Tříkrálová sbírka. Poděkování patří nejen všem dárcům, ale také koledníkům a jejich doprovodu. Vždyť všichni to dělali dobrovolně ve svém volném čase pro dobrou věc.

V sobotu 2. února jsme společně s hasiči pořádali ve Velkém Boru tradiční dětský maškarní rej.

V sobotu 23. února nás čeká masopustní průvod obcí. Sraz masek bude na návsi v 9:30 hodin. Mám velkou radost z toho, že díky naší mladší generaci se před několika lety opět obnovila tradice masopustního průvodu. Vždyť tradice je potřeba udržovat a rozšiřovat. Přijďte si užít masopustního veselí a přidejte se do průvodu.

Do konce loňského roku měla SÚRAO zúžit počet vytipovaných lokalit k ukládání vyhořelého jaderného paliva a radioaktivního odpadu z devíti na čtyři. Nakonec k tomuto kroku nedošlo, neboť Rada SÚRAO si nechala ještě dodat další výsledky geofyzikálního měření. Přesto, i po zúžení lokalit na čtyři, zbylé stále zůstanou jako záložní.

V pátek 8. března zveme všechny ženy do Velkoborské hospody na přátelské posezení spojené s oslavou MDŽ. Akce se bude konat od 14 hodin z důvodu příjezdu autobusu z Jetenovic. Komu nevyhovuje začátek akce, může přijít později, třeba v pozdních odpoledních hodinách. Každá žena obdrží malé pohoštění, zákusek a květinu. Neváhejte a přijďte si popovídat s přáteli.

V sobotu 9. března od 17:30 hodin ve výstavní místnosti obecního úřadu proběhne velmi zajímavá beseda s cestovatelem Luďkem Štěchem, tentokráte na téma Liparské ostrovy, které jsou sopečného původu.

V pátek 29. března se uskuteční v knihovně ve Velkém Boru pro děti „Noc s Andersenem“ .

V sobotu 27. dubna proběhne „Den proti úložišti“ v Kvášňovicích.

Připomínám, že do konce března je potřeba zaplatit poplatek ze psa a alespoň polovinu poplatku za odvoz odpadu. Chalupáři mají čas do konce června.

Dny se již znatelně prodlužují, a tak Vám přeji klidné prožití zbytku zimy, hlavně hodně zdraví, štěstí, pohody a pevné nervy. A věřte, že přátelé jsou lék na všechno.

Václav Zábranský

U S N E S E N Í
z 2. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Velký Bor
konaného dne 30. 1. 2019 v 18.00 h v budově Obecního úřadu ve Velkém Boru

1. Zastupitelstvo obce schvaluje:
1.1. Zapisovatele a ověřovatele zápisu
1.2. Program zasedání
1.3. Smlouvu o bezúplatném převodu privatizovaného majetku do vlastnictví obce č.18/045/042 s Ministerstvem financí Praha a pověřuje starostu jejím podpisem
1.4. Smlouvu o výpůjčce č. 18/0932/1036 s Římskokatolickou farností Velký Bor a pověřuje starostu podpisem smlouvy
1.5. Podání žádosti o dotaci z PSOV, dotační titul Projekty obcí Plzeňského kraje, na akci „Oprava prostranství u Kulturního domu ve Velkém Boru“

2. Zastupitelstvo obce rozhodlo:
2.1. Pronajmout část poz.p.č. 30/3 v k.ú. Slivonice, o výměře 780 m2 za cenu 200,- Kč/rok, na dobu neurčitou, s výpovědní lhůtou 1 rok a pověřuje starostu podpisem smlouvy
2.2. Přidělit byt č. 4 v č.p. 49 ve Velkém Boru
2.3. Vydat souhlasné stanovisko – souhlas obce, se stavbou rodinných domů a jejich příslušenství na pozemcích p.č. 247/2, 247/5 a 247/6 v k.ú. Jetenovice
2.4. Opakovaně vydat toto jednomyslné stanovisko:
- nesouhlasíme, aby na správních území našich obcí bylo stanoveno průzkumné území pro možnost vybudování úložiště vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů
- nesouhlasíme s vybudováním podzemního úložiště vyhořelého jaderného paliva a ostatních radioaktivních odpadů na správních území obcí

3. Zastupitelstvo obce bere na vědomí:
3.1. Návrh rozpočtu DSO Horažďovicko na rok 2019
3.2. Informaci o výtěžku Tříkrálové sbírky a jejího použití

4. **Zastupitelstvo obce ukládá:**
4.1. Zjistit vlastnické vztahy, způsob a cenu opravy a možnost získání dotace na opravu požární nádrže v Jetenovicích - zodp. starosta, do příštího zasedání

Pranostiky na únor

Co si únor zazelená - březen si hájí. Co si duben zazelená - květen mu to spálí.
Je-li únor mírný, rok bude bídný.
Je-li v únoru zima a led, nebude nouze o žitný chléb.
Je-li v únoru zima a sucho, bývá prý horký srpen.
Leží-li kočka v únoru na slunci, jistě v březnu poleze za kamna.
Únor bílý pole sílí.

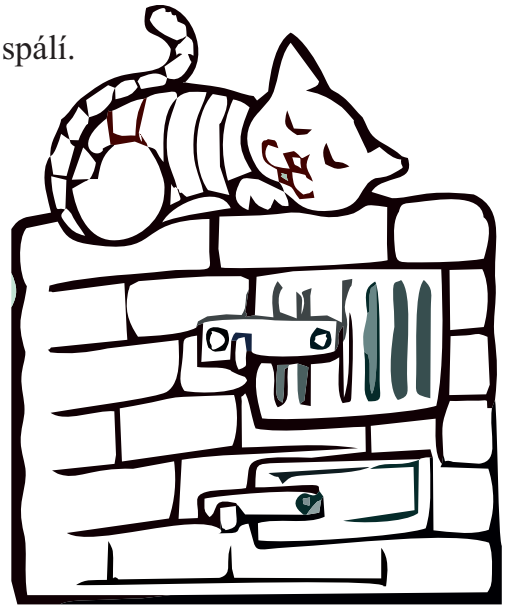

Pranostiky na březen

Březnové slunce má krátké ruce.
Jak prší v březnu, tak také v červnu.
Jestli březen kožich stáhl, duben rád by po něm sáhl.
Kolik březnových mlh, tolik lijavců v roce.
Sníh v březnu škodí osení i vinné révě.
Březen za kamna vlezen, duben ještě tam budem.

Důležité informace

OÚ Velký Bor – pro veřejnost

Pondělí	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
Středa	7:00 - 11:30	12:00 - 17:00

OÚ Velký Bor – pracovní doba

Pondělí	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
Úterý	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
Středa	7:00 - 11:30	12:00 - 17:00
Čtvrtek	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
Pátek	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00

Telefon 376 514 378

Starosta tel. 724 232 262

Pošta Velký Bor

Pondělí	8:00 - 11:00
Úterý	13:00 - 16:00
Středa	13:00 - 16:00
Čtvrtek	8:00 - 11:00
Pátek	8:00 - 11:00

Telefon 376 514 267

číslo 1. únor, březen 2019

Knihovna Velký Bor

Úterý	17:00 - 19:00

COOP Velký Bor

Pondělí	7:00 - 11:30	
Úterý	7:00 - 11:30	12:00 - 14:30
Středa	7:00 - 11:30	12:00 - 14:30
Čtvrtek	7:00 - 11:30	12:00 - 14:30
Pátek	7:00 - 11:30	12:00 - 16:30
Sobota	7:00 - 10:30	

Telefon 376 514 226

ESO Market - Jetenovice

Pondělí	7:00 - 11:00	15:00 - 17:00
Úterý	zavřeno	
Středa	7:00 - 11:00	15:00 - 17:00
Čtvrtek	7:00 - 11:00	
Pátek	7:00 - 11:00	15:00 - 17:00
Sobota	7:00 - 10:30	

oslavenci v únoru

92 let	Jaroslav Jára	Velký Bor

oslavenci v březnu

87 let	Pavla Hatová	Jetenovice
60 let	Miroslav Přerost	Velký Bor

oslavenci v dubnu

70 let	Alois Lexa	Slivonice
86 let	Václav Jiříček	Velký Bor
89 let	Amálie Járová	Velký Bor

Oslavencům přejeme hodně štěstí

Školní prázdniny informace

Jarní prázdniny v okresu Klatovy proběhly v termínu
4. 2. – 10. 2. 2019

V okresu Strakonice proběhnou v termínu
11. 3. – 17. 3. 2019

Nejbližší prázdniny jsou **velikonoční** 18. 4. 2019

Termíny jarních prázdnin příští rok:

Klatovy v termínu 10. 2. – 16. 2. 2020

Strakonice v termínu 3. 2. – 9. 2. 2020

Tříkrálová sbírka

6. 1. 2019

se konala Tříkrálová sbírka, při které se vybralo ve Velkém Boru 11.283,- Kč, v Jetenovicích 4.286,- Kč a ve Slivonicích 2.453,- Kč. V obcích regionu Oblastní charity Horažďovice se celkem vybralo 296.080,-Kč. Slivonickou sbírku zaštiťovala Tříkrálová sbírka Blatensko spadající pod Oblastní charitu Strakonice. Na Blatensku se celkem vybralo 231.883,- Kč. 65 % vybrané částky na Horažďovicku půjde do služeb Oblastní charity Horažďovice (pečovatelská a ošetřovatelská služba pro seniory v regionu, volnočasové aktivity pro seniory a zdravotně postižené občany, bezplatná občanská poradna, část peněz bude poskytnuta na vybavení pro sportovní a volnočasové aktivity dětí v Dětském domově v Chanovicích a na krizový fond pro lidi z Horažďovicka postižené přírodními živly), 15 % na projekty Diecézní charity České Budějovice, pod kterou horažďovická charita patří, 10 % jde na humanitární pomoc v ČR i v zahraničí a po 5 % na projekty pomoci organizované Sekretariátem Charity Česká republiky a na režijní náklady na pořádání sbírky v celé republice. Oblastní charita Strakonice podpoří svými 65 % zdravotní péči v Domě klidného stáří sv. Anny a terénní služby.

Poděkování patří všem, kteří přispěli na dobrou věc, a také koledníkům a jejich doprovodu, kteří se sbírky zúčastnili dobrovolně ve svém volném čase. číslo 1. únor, březen 2019

Největší rizika na silnicích v zimním období

V zimním období na řidiče čeká spousta zrádných situací na silnicích, proto řízení vyžaduje mnohem větší opatrnost a pozornost řidiče. Každý by měl uvážit své řidičské schopnosti, kterými může ohrozit nejen sebe, ale i ostatní. Zejména je třeba si uvědomit, že na mokré nebo zledovatělé vozovce je brzdná dráha mnohem delší, proto musíme dodržovat větší odstup od vozidla před námi. Prudké zabrzdění může vést k zablokování kol a smyku, tím se stává vozidlo neovladatelné. Proto je dobré brzdit pozvolna.

Když se blíží zatáčka, je lepší přeřadit na nižší stupeň před ní.

Problémem také bývají vyjeté koleje. Snažit se z nich vybočit a předjet, to bývá nebezpečný manévr, který obvykle auto rozhodí. Navíc těžko vědět, jaký povrch se skrývá pod sněhem.

Zbytečně rychlá jízda, předjíždění a neohleduplnost na silnicích má v zimě mnohem tragičtější následky. Nemusí to být jen škody na vlastním nebo cizím majetku, ale v mnoha případech i smrt.

Jezděte opatrně!

Dopis pro ministerstvo průmyslu a obchodu

OBCE z tzv. lokality BŘEZOVÝ POTOK

Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor

341 01 Chanovice 36
IČ: 00 255 556
DIČ: CZ00255556

Ministerstvo průmyslu a obchodu
Ministryně Ing. Marta Nováková
Na Františku 32
Praha 1
110 15

Telefon: 376 514 353

e-mail.: obec.chanovice@email.cz

Vaše značka:

Naše značka: úložiště01/2019

V Chanovicích 23. 1. 2019

Věc: Společné stanovisko obcí z tzv. lokality Březový potok k dopisu ředitele SÚRAO p. Slováka ze dne 15. 1. 2019 ohledně údajného „užšího zapojení obcí do dalšího postupu prací směřujících k výběru lokality pro budování hlubinného úložiště a zřizování jakýchsi Občanských kontrolních komisí".

Paní ministryně Ing. Nováková, dobrý den.

Jménem obcí Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor a spolu s městem Horažďovice sdělujeme, že na základě společného rozhodnutí nebudeme jednat s panem Slovákem, protože v něj nemáme důvěru. Platí naše žádost z počátku prosince 2018, aby byl pan Slovák odvolán z funkce ředitele SÚRAO (prosincový dopis připojen)**. Jsme dlouhodobě manipulováni vedením SÚRAO. Proto odpověď na dopis p. Slováka společně zasíláme Vám. Nepovažujeme SÚRAO, s ohledem na jeho dosavadní jednání a chování, za partnera a nebudeme s ním jednat. Za partnera považujeme MPO.**
SÚRAO v minulosti jednalo v rozporu se soudními rozhodnutími.
SÚRAO používá veřejné prostředky k šíření nepravdivých a zavádějících informací v placených inzerátech v tiskovinách i v médiích, např. zaměňuje průzkumy s výzkumy, označuje za největší odpůrce spolky, ale přitom největší komunikační problémy má se samosprávami a šíření nepravdivých zpráv je namířeno ve většině proti voleným samosprávám.

Problematika a nebezpečí vybudování úložiště radioaktivních odpadů je našimi občany velmi bedlivě sledováno. Zastupitelstva všech níže podepsaných obcí mají jednomyslně schválená usnesení k zamýšlenému úložišti radioaktivního odpadu a v nich je uvedeno:

- **nesouhlasíme, aby na správních územích našich obcí bylo stanoveno průzkumné území pro možnost vybudování úložiště vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů.**
- **nesouhlasíme s vybudováním podzemního úložiště vyhořelého jaderného paliva a ostatních radioaktivních odpadů na správních územích obcí.**

Dále:

1. **Odpovídat na zásadní otázky budoucnosti našich obcí v časovém tlaku do 25. 1. 2019 není možné. Vše musíme projednat ve volených orgánech obcí a pak rozhodovat.**
2. **Nápad o zřizování, ze strany SÚRAO, jakýchsi komisí se opakuje. Nikdy však to nemělo smysl, protože zákonodárné možnosti má Vláda ČR, Parlament a Senát. A za šestnáct roků ani jedna z těchto institucí nepředložila nový zákon s rovnými právy obcí.**
3. **Způsob přípravy výběru lokality ze strany SÚRAO je netransparentní. Nejsou nám poskytovány slibované informace. Nejsou daná jasná a závazná pravidla výběru.**

4. **Při shrnutí všech okolností a sledů událostí je zcela zřejmé, že současné vedení SÚRAO nemůže mít důvěru dotčených obcí a tudíž jeho návrhy na jakousi spolupráci nemohou být brány s plnou vážností a důvěrou.**
5. **Skutečně existuje jen jediné a nevratné řešení ukládat radioaktivní palivo hluboko pod zem?**

Zdravíme,

- **Obec Chanovice – P. Klásek** (starosta)
- **Obec Kvášňovice – M. Strolený** (starosta)
- **Obec Maňovice – J. Jirsa** (starosta)
- **Obec Olšany – Z. Kříž** (starosta)
- **Obec Pačejov – Ing. J. Vavřička** (starosta)
- **Obec Velký Bor – V. Zábranský** (starosta)
- **Město Horažďovice – Ing. Michael Forman** (starosta)

OBEC CHANOVICE
okres Klatovy
341 01 Chanovice č. p. 36
IČO 00255556 DIČ: CZ00255556

OBEC KVÁŠŇOVICE

OBEC VELKÝ BOR
341 01 Horažďovice
okres Klatovy
IČO: 002 56 269
Tel.: 376 514 378, Fax: 376 514 271

Na vědomí RNDr. J. Slovák, SÚRAO Praha.

OBEC PAČEJOV

OBEC MAŇOVICE
Maňovice 22
341 01 Horažďovice

Obec Olšany
341 01 Horažďovice

MĚSTO
341 01 Horažďovice
Tel.: 371 430 521, 371 430 522

(zveřejněno bez zásahu redakční rady)

Může to tak jít dále? Uživí nás naše planeta?

Populace lidí na světě stále narůstá. Část žije v blahobytu, ale část také žije v chudobě. Počet lidí v Evropě se zvyšuje jen pozvolna. Od roku 1950 do roku 2050 populace Evropy vzroste 1,14krát, v Asii v témže období vzroste 3,75krát a v Africe 11,21krát. Přestože v některých zemích se neustále válčí, nárůst obyvatel je extrémní. Evropa je nejhustěji obydleným kontinentem. Je možné do budoucnosti přijmout všechnu současnou i budoucí migraci? Takto rychle rostoucí populace musí mít devastující následky pro další obyvatele planety. V současnosti všichni řeší klimatické změny, jak bude v Africe nedostatek všeho (kromě lidí) a jak se máme připravit na migrační vlny. A nikdo zatím nezmínil, že existuje daleko bezpečnější řešení problému, než je přesun mas lidí na nejhustěji obydlený kontinent. Prostě změnit reprodukční chování. Afrika má dost zdrojů na to uživit takový počet lidí, jaký v ní žil například v roce 1950. A naopak, žádný kontinent nemá dostatek zdrojů, aby uživil masu lidí, kteří se každých padesát let zněkolikanásobí.

V následující tabulce jsou počty obyvatel z roku 1950 a předpoklad roku 2050 v milionech obyvatel a kolikanásobné zvýšení počtu lidí za sto let.

STÁT	1950	2050	X-KRÁT
Česko	8,9	9,9	1,1 x
Čína	544	1348	2,4 x
Německo	69,7	74,5	1,1 x
USA	157	388	2,5 x
Egypt	20	151	7,6 x
Turecko	21,2	95,8	4,5 x
Francie	41,8	71,1	1,7 x
Polsko	24,8	33,1	1,3 x
Tunis	3,6	13,4	3,7 x
Indie	376	1705	4,5 x
Keňa	6	95,5	15,9 x
Afghánistán	7,7	56	7,3 x
Irán	17,1	92,2	5,4 x
Sýrie	3,4	34,9	10,3 x
Somálsko	2,2	27	12,3 x
Kongo	0,8	10,7	13,3 x

Václav Zábranský
čerpáno z internetu

Z obecní kroniky – přírodní živly

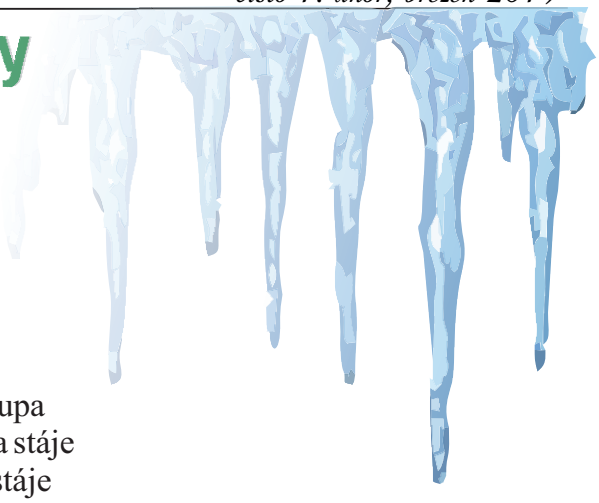

Pokud lidská paměť sahá, byly zjištěny tyto požáry:

- 1860 vznikl požár u Buzínů č. 56 a zachvátil 15 čísel
- 1866 vyhořelo č. 60 u Příkopů
- 1867 uhodil blesk do Pazderny, která shořela
- 1878 vyhořela stodola u čísla 41
- 1883 o masopustě vyhořelo č. 27 u Zábranských a č. 29 Pintiš, chalupa
- 1885 opět hořelo u Špičků a u Kolářů č. 16, shořelo obytné stavení a stáje
- 1889 blesk zapálil chalupu u Ševců č. 36, shořelo obytné stavení a stáje
- 1896 při požáru mlýna v Horažďovické Lhotě přišel o život Jan Švec jako hasič

Dne 20. a 21. 12. 1926 uhodily tak velké mrazy, jakých nebylo od roku 1902. Teploměr klesl až na -22 ºC. Kruté mrazy byly hlášeny z celého světa, mnoho lidí pomrzlo. Vlaky následkem náledí na kolejích místy nejezdily. 23. 12. přišla obleva se spoustou vody a bláta.

Počátkem roku 1929 napadla spousta sněhu. Silnice a cesty staly se po mnoho dní neschůdnými. Ke konci měsíce ledna až do 20. února byly tak veliké mrazy, jakých v Čechách nebylo 150 let. Pumpy, vodovody zamrzly. Ptáci mrzli v letu, spousta ptačích mrtvol ležela na polích. Staly se i případy zmrznutí lidí. Občanstvo trpělo velikým nedostatkem paliva. Provoz na železnicích selhal. Nejvíce byla mrazy postižena chudina. V městech pro nedostatek uhlí byly továrny zavírány a dělnictvo z práce propouštěno. Školy v celé republice byly po několik týdnů zavřeny. Dobytek ve stájích zimou onemocněl. V naší obci klesl teploměr na -30 ºC.

Po Novém roce 1942 napadlo mnoho sněhu. Uprostřed ledna velké mrazy -28 ºC až -30 ºC. Velký nedostatek uhlí. Mnoho lidí trpí zimou. Vánoční prázdniny na školách se prodlužují o týden, o čtrnáct dní a konečně na neurčito, pro nedostatek topení. Děti chodí jednou týdně pro úlohy. 26. 1. 1942 byly velké závěje, povinná účast všech občanů na prohazování sněhu.

Začátkem ledna 1946 se střídalo deštivé počasí se sněhem a mrazíky. Teprve od poloviny měsíce začalo opravdu mrznout a sněžit, že byly i závěje. Kolem 20. ledna se musí již prohazovat silnice, hlavně k Holkovicům. Z každého stavení se musí dostavit jeden muž. Velký nedostatek uhlí a vůbec topení. Lidé nemají opravdu co dát do kamen. Továrny v sobotu nepracují, některé vlaky nejezdí pro úsporu uhlí.

17. 1. 1956 přišla velká vichřice, která strhla mnoho tašek ze střech a nadělala velké škody v lesích.

Zima 1956 mírná do konce ledna, celý únor tuhé mrazy až -30 ºC. Sněhu napadlo mnoho, a stále připadával. Hodně ovocných stromů pomrzlo, nejvíc ořešáků, které přečkaly i mrazy v roce 1929.

Začátek roku 1963 nebyl právě příjemný. Po celý leden a únor byly velké mrazy, které dosahovaly až -25 ºC u nás a v některých místech republiky i více. Napadlo mnoho sněhu. Cestáři měli plné ruce práce s odklízením sněhu a posypáváním náledí na vozovkách. Doprava vázla jak na silnicích, tak na železnici. Byl velký nedostatek uhlí. Domácnosti dostávají jen v nutných případech na zvláštní potvrzení 5 q uhlí. Ve školách se nevyučuje od 19. ledna do 8. února pro šetření topiva – do škol se nesmí dodávat uhlí. Mnoho škody nadělala zima na polích a lesích. Zvěř, hlavně zajíci a koroptve, hledala útočiště u lidí, v zahradách a ve dvorech. Nebylo překvapením, ležel-li zmrzlý zajíc přímo na návsi nebo u vrat stavení. Na jižním svahu u školy hrabalo ve sněhu každý den plno zesláblých koroptví. Jen málo kusů zajíců a ostatní zvěře tuto zlou zimu přežilo.

V zimě roku 1987 byly kruté mrazy, spousta sněhu na začátku roku. Deštivé jaro a studené léto nebyly příznivé pro naše zemědělství. Nebyly splněny plány v dodávkách některých produktů, hlavně v dodávce mléka. Naše zemědělské družstvo se svým neplněním řadí na poslední místo mezi družstvy klatovského okresu.

Únor roku 1989 byl poměrně teplý, slunečný. Ráno mrazíky do -5 ºC, přes den kolem -10 ºC. 14 a 15. února silné sněžení, 10 cm nového sněhu, ale vydržel jen tři dny. Ke konci velké teplo, kolem 18 ºC, třetí týden přiletěli špačci, rozkvetly sněženky. 25. února létaly včely. Z 28. února na 1. března bouřka s vichřicí.

V lednu roku 1996 byly teploty od -5 ºC až do -16 ºC. 6. ledna přišla obleva. Namrzající déšť způsobil velké náledí (nejezdily autobusy). 16. ledna byla velká mlha a silný vítr. V lesích kalamita, jinovatka na stromech způsobila polomy a poruchy na elektrickém vedení. 25. a 27. ledna silné sněžení. Jen tři slunečné dny.

Večer v noci z 18. na 19. ledna 2007 řádil na mnoha místech republiky orkán Kyrill, který napáchal mnoho škod – v lesích vyvracel a lámal stromy, poškozoval elektrické vedení, komplikoval silniční i železniční dopravu, ničil a poškozoval střechy budov. Živel se nevyhnul ani naší obci; mj. výpadek dodávek el. proudu byl mnohahodinový, v některých částech obce nebyl vlivem následné poruchy dodáván el. proud 2 dny.

Lucie Oudová

Chřipka, kam se podíváš

Už je tady zase to nepěkné období plné kašle, rýmy a nachlazení. Koho nepotrápí, tomu můžeme závidět. A na koho chřipka vleze, bude jistě rád za každou radu, jak se jí co nejrychleji zbavit. Naše babičky přesně věděly, kam sáhnout, když chřipka udeřila. A věřte, že do lékárny neběžely. Pomohly si jednoduše a téměř zadarmo.

1. Zalezte do postele

Že klid a ticho léčí, zní jako banalita, ale proč to funguje? V běžných každodenních situacích musíme řešit spoustu věcí. Mozek je zavalen podněty, úkoly a stresy, tělo proto nemá čas věnovat se samo sobě. Pokud rušivé vnější vlivy odbouráte, dopřejete tělu čas i energii, aby se zaměřilo na infekci. Zapomeňte na počítač, mobil i televizi, zatáhněte závěsy, dejte si špunty do uší a úplně vypněte. Pokud přes den usnete, tím líp. Nejen šéf, ale celý svět ať vám vleze na záda. Teď jste prostě nemocní a basta!

2. Nasaďte „zelenou“ léčbu

Než se za druhé světové války objevil penicilin a další antibiotika, museli předkové spoléhat na léčivou sílu rostlin. Vědci později potvrdili, že to funguje. Objevili stovky přírodních látek, jejichž účinky se dají využít při různých formách nachlazení. Podporují vypocení, zklidňují, působí protizánětlivě, mají antibakteriální a antivirotické účinky, ztišují kašel, odstraňují zahlenění. Při zimních nemocech je babskou klasikou čaj z lipového květu, sušených šípků nebo bezového květu, ideálně s citronem (obsahuje vitamin C) a medem. Nasadit můžete i léčbu založenou na česneku, křenu a cibuli. Tyto tři aromatické kuchyňské přísady obsahují koktejl silic, vitamínu a dalších látek, které nejen že zabíjejí bakterie, ale i povzbuzují organismus. Tradiční recept radí česnek, křen nebo cibuli nastrouhat, smíchat s medem a při nachlazení pravidelně užívat po lžičkách. Je to drsné, ale funguje to.

3. Změňte distribuci krve

Na první pohled to vypadá složitě, ale princip je velmi jednoduchý. Při nemocech z nachlazení máme někde v těle zánět, a je tam proto třeba zvýšit teplotu. Nejlépe toho dosáhneme přesměrováním „ústředního topení“, tedy krevního oběhu. Existují tři základní způsoby, jak toho dosáhnout. Ale pozor, pak už musíte zůstat v teple.

Vypijte co nejvíc horkého čaje, který vám krev stáhne k žaludku.

Dejte si panáka (ale opravdu jen jednoho!), aby vám alkohol otevřel cévy v podkoží. V důsledku prokrvení tělesných periferií vás zaplaví klamný pocit tepla.

Napařte si nohy. Do lavoru nalijte tak horkou vodu, abyste se skoro opařili. Strčte do ní nohy a počkejte, až vás přestane hřát. Pak natáhněte tlusté ponožky a pod peřinu!

4. Dejte si slepičí polévku

Babičky to věděly a potvrdili to i vědci. V lidském těle totiž zvyšuje aktivitu neutrofilů, což je druh bílých krvinek bojujících s infekcí. Zatím se přesně neví, jak to funguje, ale není to žádné šarlatánství.

5. Medvědí mléko

Medvědí mléko připravené bezprostředně před spaním vám navodí nejen lehký a rychlý spánek, ale také vás do rána postaví na nohy. Jeho příprava je velice snadná. V malém kastrůlku si ohřejeme mléko (přivedeme ho téměř k varu), do teplého mléka přidáme lžíci medu a zamícháme. Pak už stačí jen přilít panáka rumu a vypít. Tento lahodný nápoj funguje bleskovou rychlostí, proto ihned po vypití zalezte do postele. Rozehřeje vám celé tělo a možná se i zpotíte.

6. Mějte čelo v teple

Další důležitou věcí je teplo na čelo. Venku nikdy nezapomeňte na čepici. A doma si klidně nasaďte čelenku.

7. Svěřte se do péče milující osoby

Na závěr nejvyšší karta, kterou při léčbě zimních nemocí už nic nepřebije: babička, maminka, pozorný a pečující manžel. Prostě libovolná blízká osoba, která vám skočí pro citrony, uvaří čaj a vymění propocené prostěradlo. I tohle je vlastně jen forma placeba. Nebo spíš psychoterapie? Vědomí, že na nemoc nejste sami, je každopádně silnější než penicilin.

Lucie Oudová

Zdroj: www.idnes.cz/hobby/domov/babske-rady-lecba-chrripky-ryma-chripka-bylinky

SIRUP MÁTA + RÝMOVNÍK

Ingredience

500 ml vody
500 g třtinového cukru
30 g čerstvých mátových lístků
30 g rýmovníku
30 g mátových listů

Postup:

Vodu s třtinovým cukrem svaříme na hustý tmavý sirup, vsypeme nadrobno nakrájené čerstvé mátové a rýmovníkové lístky a necháme krátce přejít varem. Odstavíme, pevně přiklopíme a necháme hodinu macerovat. Pak sirup přes plátýnko scedíme do láhve. Když přidáte citron (pomeranč) a necháte déle macerovat, vůně i chuť je intenzivnější :-).
Vyzrajte nad rýmou

Lucie Šilhavá

Masopust, masopust, koblížky a masa kus

Masopust se u nás slaví už 800 let a původně představoval období hodování a veselí mezi Třemi králi a Popeleční středou – mezi dvěma postními dobami (adventním a předvelikonočním půstem). Masopustní veselí vrcholilo tzv. *Tučným čtvrtkem*, kdy se konala zabijačka a hostina. Lidé měli jíst a pít co nejvíce, aby byli celý následující rok při síle. Jedním z produktů zabijačky bylo vepřové sádlo. To je významné nejen z hlediska potravinářského, ale i z hlediska svých léčivých vlastností. Proto se také říkávalo chytrákům, že jsou „všemi sádly apatykářskými mazaní". Sádlo ale stálo ve rčeních i na opačné straně – užívalo se přirovnání „být hloupý jako sádlo". V současné době se rčení se sádlem neužívají, ale lůj, podobný produkt přežvýkavců (krav, koz, ovcí, jelenů…), je ještě hrdě reprezentován rčením „být v loji".

Masopustní neděle po Tučném čtvrtku bývala „zasvěcena" pečení pečiva různých tvarů a chutí, a proto se masopustní neděli v Tyrolsku říkalo *„Pekáčová"*, v Alsasku *„Koláčová"* a v Anglii se nazývala *Pancake Day* („Palačinkový den"). Masopustní neděle se pak společně s pondělím a úterým leckde nazývají *ostatky, vostatky*. To proto, že nejvíce se lidé veselili v posledních dnech, které ještě „vostaly" před Popeleční středou a s ní nastávajícím obdobím čtyřicetidenního půstu.

Název *Popeleční středy* se odvozuje od toho, že v tomto dni byli hříšníci vyzváni, aby činili veřejné pokání oblečeni v kajícím rouchu s hlavou posypanou popelem. Jistě mnozí znáte rčení „sypat si popel na hlavu" (ve smyslu litovat svých chyb). V 11. století se toto gesto ujalo pro všechny účastníky bohoslužeb – mužům se sypal popel na hlavu a ženám se vyznačil na čelo křížek z popela, tzv. popelec.

Ještě jsme si však nezmínili původ samotného slova *masopust* – ten komentoval národní buditel Josef Jungmann jako „den, v který se maso pouští, tedy naposledy jí." Známý benátský *„Carnevale" (di Venezia)* zřejmě znamená totéž – slovo *karneval* nejspíš pochází z *carne leva*, což česky znamená „sbohem, maso".

V současnosti si lidé masopust spojují zejména s masopustními průvody, zábavou, při které je ještě dovoleno veselit se, pít a hodovat. Maškary tančí mimo jiné *polku* – tanec ryze český ze 30. let 19. století, jejíž název vznikl k poctě tehdejšího polského povstání proti Rusku. Další teorie hovoří o vzniku slova polky od „pole" (tančila se prý původně na poli) nebo od toho, že tanec začínal „polovičním pohupováním vpřed".

Lidé poctění návštěvou maškar je pohostí kromě jídla i něčím ostřejším, z čehož můžou maškary vcelku rychle „mít či koupit opici" – o *„opici"* ve významu opilosti se hovoří nejen v češtině, ale i v dalších jazycích (takže prostý původ v „opít se" se nejeví jako zcela uspokojivý). Původ můžeme hledat v arabských zemích – arabské *maimun* označuje opici (jako zvíře) a zároveň je to výraz pro „být šťastný" – a zřejmě zde jsme našli odpověď, proč je zrovna opice využita pro tento význam.

A čas od času může další den následovat nevítaná a neplánovaná *kocovina*. Mezinárodně užívané (původně řecké) slovo katar označuje nepříjemný fyzický stav a je podobné německému *Katter – „kocour"*, a tak se nejprve v němčině začalo říkat, že komu je zle, má kocoura. My jsme to do češtiny převzali tradičně tak nějak po svém, z kocoura jsme udělali kocovinu a začali to užívat pro jeden typický druh nevolnosti.

Masopust, masopust, koblížky a masa kus.
Masopust, masopust, až to sníme, bude půst.

Zdroje: kniha Jazykové jednohubky, pořad Naše tradice

Masopustní koblížky pečené v troubě

Ingredience

250 g vlažného mléka
30 g droždí
½ lžičky cukru
500 g hladké mouky
80 g cukru
1 balení vanilkového cukru
1 žloutek
80 g másla
povidla (např. švestková)

Na potření a posypání:
vejce, máslo, rum a moučkový cukr

Postup:

Do 50 ml mléka nasypte rozdrobené droždí a ½ lžičky cukru. Necháme stát 15-20 minut na teplém místě. Kvásek se poté smíchá s moukou, zbylým mlékem, 80 g cukru, vanilkovým cukrem, žloutkem a máslem pokojové teploty. Ze směsi vypracujeme těsto, které se zakryté utěrkou nechá hodinu kynout. Těsto vyválíme na válu posypaném moukou na plát 1 cm vysoký. Pomocí sklenice vykrájíme kolečka, na polovinu z nich naneseme doprostřed lžíci povidel a druhou polovinou koleček koblížky přikryjeme a přimáčkneme prsty. Nandané na plechu ještě přikryjeme utěrkou a necháme dalších 20 minut kynout. Před vsunutím do trouby vyhřáté na 170 °C koblížky potřeme vejcem. Pečou se cca 20 minut. Ihned po vytažení z trouby potřeme rozpuštěným máslem s rumem a dle chuti posypeme moučkovým cukrem.

Dobrou chuť a vydařený masopustní průvod přeje
Jana Brůžková

Pamětníci vzpomínají

Masopust

Mezi nejrozvernější zimní zábavu patřil bezesporu masopust, po němž následovalo dlouhé postní období trvající až do Velikonoc. Na mnoha usedlostech se před masopustem zabíjel dobře vykrmený vepř, hospodyně vybíraly z truhel uschované zásoby, neboť na stole musela být o masopustu všeho hojnost. Typickým pečivem bývaly na Šumavě podlouhlé plné šišky a nadívané kulaté koblihy. K jídlu se peklo maso, nakupoval se dostatek piva a kořalky. Církevní mravokárci již od středověku horlili proti masopustu „pro obžérství, chlast a smilstvo nesmírné, kteréž se provozuje“, nikdy se však tuto lidovou zábavu nepodařilo vymýtit. O její životnosti svědčí to, že se v některých šumavských obcích provozuje dosud. Součástí masopustu byl průvod maškar, chodíval o masopustním pondělí nebo úterý. Měl své typické postavy – medvědáře s medvědem, koně, žida, roztodivné fantaskní figury a také „čuchnu“, který prolézal domy a vytahoval pečivo, šunku, jitrnice i vejce, které prý vyčuchal. Průvod masek obcházel jednotlivé usedlosti, kde maškary přednášely žertovné verše, v minulosti snad hrály i jednoduchá představení; za to dostávaly výslužku a bývaly i pohoštěny. Nakonec se všichni sešli v hospodě, kde průvod končil taneční zábavou a veselicí. O půlnoci v úterý zatroubil pastýř na roh a rychtář pokynem ruky utišil hudbu – začínal půst, během něhož se další zábavy pod přísným trestem nesměly konat. Někde ještě o půlnoci „pochovávali Bachusa“ či „líbali basu“.

Zdroj: Vondruška, V.: Život staré Šumavy, 1989

O tom, jak dříve probíhaly masopustní průvody ve Velkém Boru, jsem si povídala s paní Evou Šrámkovou. Tímto jí moc děkuji za poskytnutý rozhovor.

Paní Šrámková, Vy jste rodačka z Velkého Boru?

Ne, já jsem se narodila v Poříčí u Strakonic. Do Velkého Boru jsem se přivdala až v roce 1962.

Pamatujete si na masopustní průvody z této doby?

Ano, pamatuji si na ně velice dobře. Byly to veselé taškařice. Bylo to fajn. Potom to zaniklo, nějaký čas se nechodilo. A teď se zase chodí. Nevím, jestli to pořádají hasiči nebo kdo to má na starosti. Za mého mládí to byly trochu jiné průvody než dnes. Maškary bývaly dost drzý, dneska už jsou kultivovaný, ale tenkrát byly divoký – umazaly, špinily, prostě dělaly blbosti. I do domu chodívaly – vymetaly třeba saze. Vlezly i do kurníku, braly vejce. Venku pak mívaly potyčky s vejrostkama – maškary je honily po vsi. Bylo to moc hezký, veselý, lidi se u toho zasmáli.

Kde všude průvod chodil?

Chodilo se poctivě od čísla k číslu. Maškary dostávaly nějakou korunu. Hodně se pekly koblížky a boží milosti. Jinde třeba byla připravená i šunka. A nechyběl samozřejmě ani alkohol. Zakončení pak bylo v hospodě u Hausteinů, kde veselí pokračovalo až do noci. Ještě předtím, než jsem přišla do Boru, tak byla hospoda u Trčků. Tam se maškary převlékaly.

Pamatujete si na nějaké tradiční masky, které nikdy v průvodu nechyběly?

No určitě. Hlavně to byl ženich s nevěstou, chodil pan doktor, kominíci, židáci – ti dělali největší neplechu. Měli ušité takové pytlíky s ouvazkem na provazu a uvnitř měli navlhčené piliny. S tím potom ty vesnické rošťáky honili.

Manžel vždycky chodíval za nevěstu. Měl na to dobrou postavu – nebyl velkej, byl takovej lícnej, baculatější. Vycpal si vždycky bříško a pak se ženichem vybírali na kašičku pro miminko. Na masopustu se podílel i můj tchán. On byl holič, takže vždycky líčil maškary – dělal jim fousy, česal paruky, líčil obličeje. Na půdě máme ještě nějaká líčidla schovaná.

Kolik byste tenkrát napočítala masek? Deset, dvacet nebo víc?

Nedokážu to odhadnout. Ale bylo jich hodně. Možná tři čtvrtě mužskejch ze vsi. Tenkrát za masky chodívali jen mužský, žádná žena. Ani nevím, jestli teď chodí nějaké ženy.

Takže jste v průvodu nechodila?

Já jsem nikdy v průvodu nebyla. Chodila jsem se vždycky dívat jen na ves. I přesto jsem to vnímala jako hezký zvyk – takový vesnický. Všichni se na to těšili. Nikdo se tenkrát neurazil, že přišel ze vsi špinavej. Byla to prostě legrace. A aby nebyla – když v každém průvodu hrávala kapela nebo alespoň harmonika.

Lucie Oudová

Sbor
Velkobor

Ohlédnutí za uplynulým rokem

Milí čtenáři těchto řádků a posluchači našich koncertních vystoupení: chci vám jménem celého sboru poděkovat za vaši přízeň a hojnou účast na vánočních i dalších akcích VELKOBORU. Rok 2018 je za námi a pro celý sbor to byl tak trochu závod s časem a předvánoční nabitý program nám přinesl mnoho dalších posluchačů – a plné sály, kaple i kostely nás ujistily, že naše práce nebyla marná. Leden a únor je pro nás odpočinkovou pauzou pro nabrání nových sil pro jarní program a nácvik dalších skladeb. Velikonoce jsou letos až v dubnu a hned na ně bude navazovat májový koncert v našem kostelíčku s opravdu hvězdným obsazením. Máme potvrzenou účast vynikající české harfistky Kateřiny Englichové. Harfa je nástroj vskutku královský a my se těšíme, že nás doprovodí alespoň při jedné či dvou skladbách. Budeme doufat, že i tentokrát seženeme dostatek sponzorů, abychom mohli nechat vstupné dobrovolné, jak je každý rok zvykem.

Na závěr chci ještě poděkovat našemu panu faráři za trpělivost při poslechu našich zkoušek a popřát mu brzké zotavení a hodně sil do jeho další služby.

Marie Hlůžková

Kateřina Englichová

Letošním hostem Májového podvečera duchovní hudby, který proběhne 11. května v kostele svatého Jana Křtitele ve Velkém Boru, bude výborná česká harfistka Kateřina Englichová, kterou letos kromě spousty koncertů po České republice čeká třeba recitál v Kuwaitu, několik koncertů v USA a v Lucembursku. Jsme moc rádi, že přijala pozvání k nám a že si navíc ještě našla čas zodpovědět do Velkoborských novin pár otázek:

Mám o Vás psát jako o harfistce, nebo harfenistce?
Dnes se užívají oba výrazy, byť je určitě z češtinského hlediska korektnější harfistka. Hrajeme na harfu a ne na harfenu. Harfenista je germanismus. Ale když o mně budete psát hezky, klidně pište harfenistka :-)

V kolika letech jste se začala věnovat hře na harfu?
Začala jsem hrát na dnešní poměry dost pozdě. Bylo mi kolem 13 let.

S jakým repertoárem vystupujete?
Myslíte ve velkoborském kostele? To je tajemství :-) Bude to ale moc pěkné...

Dočetla jsem se, že jste natočila CD s Lubomírem Brabcem, který ve velkoborském kostele vystupoval vloni. Co jste s ním nahrála? Znáte se i mimo profesní kruhy?
S Luboškem se známe moc dlouho. Když jsem se vrátila z Ameriky, byl to on, který mi dal příležitost, a ne jednu, vystupovat s ním na koncertech i nahrávat pro Supraphon. To bylo pro mne fantastické. Později jsme nahráli společné CD s krásnou španělskou hudbou, kterou Luboš pro nás vynikajícím způsobem upravil. Jsem mu za mnohé vděčná. Nedávno jsme si zahráli opět po dlouhé době a bylo to fajn jako vždy.

S jakými muzikanty dále spolupracujete?
Snažím se spolupracovat s muzikanty, s kterými jsme na „stejné vlně“. Hlavně té hudební, i když ono to většinou souvisí i s přátelskými vazbami. Mám ráda umělce, kteří mě inspirují a kteří se zároveň nechají inspirovat. Je to tvůrčí proces, který se těžko vysvětluje. Mám radost, když se s nimi mohu posouvat dál a jít až za hranice mých možností. Proto moc ráda spolupracuji např. s americkou flétnistkou Carol Wincenc, s hobojistou Vilémem Veverkou, sopranistkou Katkou Kněžíkovou, violistkou Jitkou Hosprovou, s lucemburským flétnistou Carlo Jansem a mnohými dalšími...

Kolik míváte ročně koncertů a jak pravidelně tedy koncertujete?
Přesně to nikdy nevím... hodně... někdy hraju jednou za týden, ale třeba v prosinci jsem měla asi 20 koncertů. Mým cílem ale není mít co nejvíc koncertů. Chtěla bych hrát co nejvíce výborných koncertů, a to v jakémkoliv smyslu slova...

Na jaký koncert nejraději vzpomínáte? A kam se letos nejvíc těšíte?
Nemám nejoblíbenější koncert. Je tolik destinací, kde jsem hrála ráda, kde se koncerty potkaly s ohlasem, nebylo by fair jeden vybrat. Je mi jedno, jestli hraju v Carnegie nebo někde v zapadlé části zeměkoule. Setkávám se povětšinu s tolika báječnými lidmi po celém světě a to mne usvědčuje v tom, jaké mám štěstí na své povolání.

Jakou hudbu ráda posloucháte? Máte vůbec čas poslouchat něco jen tak pro relax, nebo posloucháte jen to, čemu se věnujete profesně?
S poslechem hudby je to opravdu složité, ještě když k tomu připočítáte děti, které vám rozhodně nedají mnoho prostoru pro poslech „Vaší“ hudby :-) Mám ráda živé koncerty, když mám čas, zajdu si do opery nebo na koncert někoho jiného. Snažím si vyposlechnout také všechna CD mých kolegů, které mi věnovali. Nicméně to zvládám pouze v autě...

Znáte okolí Velkého Boru? Zavítala jste někdy do jihozápadních Čech? A měla jste někde poblíž v minulosti koncert?
Mám příbuzné kousek od Strakonic, ve Strakonicích jsem měla mnohokrát koncert, hrála jsem v Hartmanicích, na zámku v Blatné... Velký Bor ale neznám. Těším se.
Na závěr se nemohu nezeptat, harfu si musíte vozit svou, nebo Vám ji i v některých koncertních halách půjčují? V případě, že si ji vozíte, jak to prakticky provádíte?
Záleží na tom, kde se koncert koná. V únoru hraju třeba recitál v Los Angeles nebo v dubnu letím do Ammánu, tam mi pochopitelně harfu půjčí. I u nás to tak někdy bývá, v červnu v Ostravě budu také hrát na vypůjčený nástroj, ale z velké části si vozím svou. V květnu pojedu např. na koncerty do Lucemburska a pojedu autem. Není to až zas tak velký problém, jak to může vypadat. Přijďte se podívat na koncert. Uvidíte „harfistku v akci" :-)

Už se na Vás moc těšíme! Děkuji za rozhovor a přeji spoustu energie do koncertů a ať se při svých cestách setkáváte se samými milými a inspirativními lidmi.

Jana Brůžková

Noc s Andersenem

Už v pořadí sedmá Noc s Andersem čeká velkoborské děti v obecní knihovně. Uskuteční se v pátek 29. března 2019 od 17 hod. Její letošní téma je Andersen, známý, neznámý. Děti si opět zasoutěží, pohrají si a poučí se, a hlavně přespí v místnosti plné knih. Přihlaste své ratolesti včas, nejpozději do 19. 3. každé úterý od 17 do 19 hod v knihovně.

Radka Kočí

Výstava orchidejí - 15. - 24. 2.

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích pořádá od 15. do 24. února tradiční výstavu orchidejí. Expozice se nachází ve dvou výstavních sálech hned v přízemí muzea. V prvním sále můžeme vidět především sušší biotopy, jako jsou kaktusy a další sukulenty. Za pozornost určitě stojí strom s tilandsiemi. Tilandsie neboli kykatky jsou rostliny rostoucí na jiných rostlinách, vyživují se však samostatně, na hostitelské rostlině tedy vůbec neparazitují. Veškeré živiny získávají ze vzdušné vlhkosti. Živiny a vodu absorbují pomocí malých šupinek na listech, množství šupinek určuje jejich zbarvení. Barevné spektrum se pohybuje od zelené až po stříbrnou či šedou barvu. Kořeny tedy neslouží primárně k výživě rostlin, ale především k uchycení rostliny na stromech nebo skalách.

Ve druhém sále jsou vystaveny orchideje a masožravé rostliny. Mezi rostlinami jsou umístěna terária s hmyzem a voliéra s ptactvem. Tato scenérie má za úkol navodit atmosféru tropického pralesa. Výstava je doprovázena informačními panely, kde jsou doplňující informace o živočiších a rostlinách. Dozvíte se zde množství zajímavostí o orchidejích obecně, nebo konkrétně o rodu vstavač. (Jen pro představu, vstavač je vytrvalá bylina vysoká 20 až 60 cm, je známo asi 80 druhů, přičemž u nás jich roste přibližně jedenáct. S oblibou roste na vápencových půdách, především na Karlovarsku a Ústecku. V současnosti je to přísně chráněná rostlina.)

Součástí výstavy je poradna pro pěstitele orchidejí a kaktusů. Zodpoví vám zde případné dotazy ohledně pěstování těchto rostlin. Na výstavě je také možnost zakoupení některých rostlin.

Jakub Chaloupka

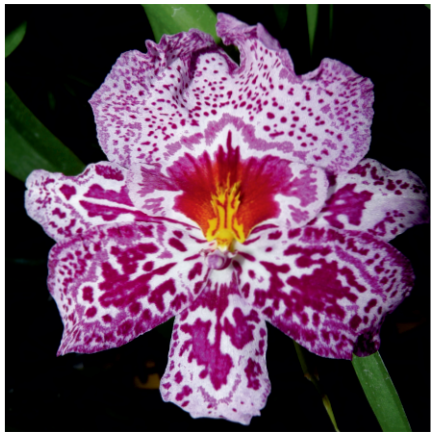

SDH
Velký Bor

V sobotu 2. února se konal Dětský maškarní bál. Jelikož všude kolem řádí chřipky, měli jsme obavy, zda se nám sejdou alespoň nějaké děti. Konalo se překvapení, neboť účast byla rekordní. A to v dobrém slova smyslu. Na sále jsme uvítali přes 80 dětí. Od těch batolících až po velké slečny a kluky. Ty menší děti byly většinou v maskách. U holčiček převládaly princezny, mezi kluky byli v hojné míře spidermani, mimoni, indiáni nebo hasiči. O hudbu se postaral, stejně jako několik předchozích let, DJ JO-NO, který měl i letos pro děti připravené různé soutěže, taneční školičku a hitparádu. Děti řádily s nesmírnou energií až do večera. Myslím, že to byl pěkný začátek jarních prázdnin.

O měsíc později, tedy **2. března 2019**, se v Rabí bude konat Hasičský bál, na který jste všichni srdečně zváni. K tanci a poslechu bude hrát BK BAND pod vedením pana Václava Kubice, chybět nebude ani tradiční štěstí.

Šárka Štěrbová
jednatelka

SDH
Jetenovice

Vážení spoluobčané,
i v tomto zimním období jsme pořádali několik akcí a další se průběžně chystají. Tímto bychom vás s nimi rádi krátce seznámili…

30. 12. 2018 jsme opět po roce vyrazili na zimní stadion do Sušice. Více než 50 bruslařů využilo příležitost si zasportovat a trochu rozhýbat svá těla na sklonku roku. Po tomto náročném sportovním výkonu nás čekala zasloužená odměna v podobě oběda ve Velkoborské hospůdce. Jsme rádi, že se tato akce lidem líbí a určitě v tom budeme pokračovat.

26. 1. 2019 jsme pořádali tradiční Hasičský ples v Horažďovicích. Prodalo se opět více než 300 lístků a v tombole bylo tentokrát k dispozici 882 cen. Tento ples lze zpětně opět považovat za velmi vydařený. Tímto bychom rádi poděkovali sponzorům a všem ostatním, kteří se podíleli na pořádání této úspěšné akce.

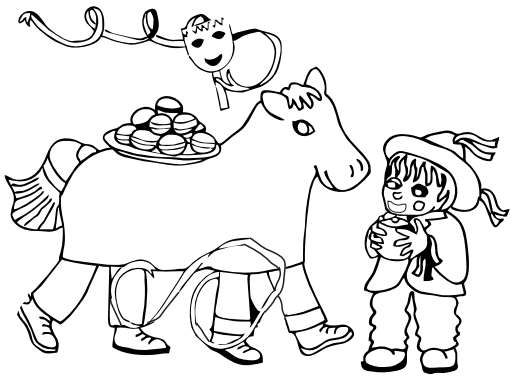

23. 2. 2019 se uskuteční již po patnácté v řadě maškarní průvod obcí. Tímto bychom rádi všechny nejen pozvali, ale i vyzvali k aktivní účasti na této akci.

Josef Korbel
starosta SDH

Brokolicový koláč

Ingredience

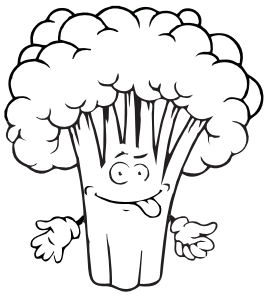

listové těsto
kečup či chilli omáčka
salám
brokolice
žampiony
sýr (niva,mozzarela)
vajíčka

Postup:

Listové těsto rozválíme na placku a dáme na plech na pečicí papír. Nebo koupíme již těsto rozválené na pečicím papíře. Okraje těsta ohneme, uděláme rantlík. Do těsta uděláme vidličkou několik dírek, aby se nám nenafukovalo. Těsto potřeme kečupem nebo sladkou chilli omáčkou. Poklademe šunkou nebo jiným salámem. Uvařenou brokolici (vaříme chvilku) nasekáme na kousky a rozprostřeme na šunku. Na brokolici přidáme naložené žampiony a mozzarellu (ale může být i jiný sýr či niva). Rozmícháme si dvě vajíčka, osolíme je a rozlejeme po koláči. Dáme do trouby a upečeme.

Dobrou chuť přeje
Lála Sieber

Myslivecký spolek
Velký Bor

Liščí kaňkování

Únor a březen jsou měsíce pro lov nepříliš zajímavé. To ale zdaleka neznamená, že by se v lese nic nedělo.

Můžeme se vydat na škodnou i černou nebo, jak v naší honitbě umožňuje zákon, ulovit mládě daňka skvrnitého. Hlavní činností myslivců v tomto období je však přikrmování spárkaté a drobné zvěře, které zůstalo poskrovnu. Bažantí zásypy plníme zejména pšenicí a kukuřicí, zajícům ze sena stavíme otýpky a do krmelců srnčí a dančí zvěři přijde už jen trochu ovsa, plev a především seno s letninou ze sušených kopřiv či ostružiníku.

Zcela jinou kapitolou je rozmnožování lišek, v myslivecké mluvě známo jako kaňkování. Tento obřad je charakteristický právě pro první dva měsíce v roce, kdy můžeme typický liščí štěkot, neboli skolení, slyšet na vzdálenost několika set metrů. O jednu lišku – fenu se zajímá několik psů, kteří spolu svádějí mnohdy i ostré zápasy. K páření dochází nejčastěji v noře, ale z času načas dojde k samotnému aktu také nad povrchem a velmi vyjímečně i na otevřeném prostranství nebo na poli. Následuje 50 až 52denní období březosti, po kterém feny vrhají často i více než 8 liščat. Masité krmení pro mláďata jim pak poskytují bažanti, zajíci, myši, kurníky se slepicemi a koneckonců vše, co lze ukořistit.

Měsícem březnem končí myslivecký kalendář a to je právě čas na zhodnocení uplynulé sezóny, sčítání stavů zvěře a plánování dalšího hospodaření v nadcházejícím roce. Nastává období, kdy je potřeba opravit myslivecká zařízení a budovat nové krmelce, posedy, ptačí budky, či postupně začít doplňovat zásoby, sbírat síly a odhodlání i vytrvalost na další sezónu plnou nezapomenutelných zážitků v přírodě.

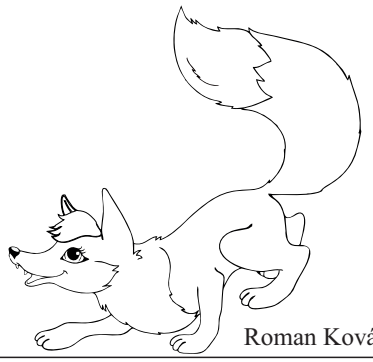

Roman Kovář

TJ SOKOL
Velký Bor

Po již zmíněném přerušení činnosti fotbalového mužstva v loňské sezoně 2017/18 – po neúspěchu ve III. třídě a následném sestupu do IV. třídy, kdy většina hráčů kádr mužstva opustila a nenašla sílu dále pokračovat a někdy v budoucnu třeba znovu postoupit výše (zvolili raději přestupy a hostování do jiných mužstev) – po dohodě se Sokolem Svéradice nejvěrnější diváci a fanoušci zatím o fotbal úplně nepřišli (ve Svéradicích probíhá rekonstrukce kabin) a hráči Svéradice B nakonec sehráli na fotbalovém hřišti ve Velkém Boru tři soutěžní zápasy se střídavými úspěchy. Mužstvo Veřechova porazili 4:2, s Velkými Hydčicemi prohráli 0:3 a mužstvo Plánice porazili 4:0. Situace kolem případné budoucnosti mužstva se zatím nikterak závratně nezlepšila a těžko se bude opět tvořit. Tradiční „zimní příprava“ pokračuje od listopadu 2018 – do března 2019 (s menší účastí doplněnou hráči z jiných mužstev) v pondělí a pátek od 18 – 19 hodin v Chanovicích. „Tradiční silvestrovské utkání“ se po dvouleté odmlce uskutečnilo se „skromnější“ účastí. Hlavní bylo, že nedošlo k žádnému vážnějšímu zranění a důstojně jsme se rozloučili s fotbalovým (nepovedeným) rokem 2018 (ani výsledek jako v těchto kláních nebyl podstatný) a výkon obou mužstev pobavil hrstku nejvěrnějších diváků.

Andělky (po dohodě dohrály pod názvem Velký Bor) dohrály úspěšně poslední kolo (15. září) letní Dívčí amatérské ligy 2018 (bohužel už v Chanovicích) výhrou nad PS Křeč Mochtín 4:1 a bez ztráty bodu obhájily vítězství v Dívčí amatérském fotbalové lize 2017, celkově vyhrály potřetí. V zimní amatérské lize v hale v Plánici pokračují se střídavými úspěchy a patří jim zatím 4. místo. Trénují pátky od 19 hodin v hale v Chanovicích. Přejme jim do budoucna hlavně pevné zdraví, málo zranění, hodně úspěchů a spokojenosti.

V sobotu 12. 1. 2019 proběhl v sále KD již 10. jubilejní tradiční **turnaj neregistrovaných hráčů a hráček i z nejnižších okresních soutěží ve stolním tenisu** za podpory Obce Velký Bor, rodiny Šimanovských (obsluha a organizace turnaje), všech sponzorů a ostatních, kteří pomohli s organizací. Stejně jako vloni se neuskutečnila soutěž žen.

Zapisovatel Jiří Strolený, hodnotné ceny předávali organizátoři turnaje se starostou obce. Všichni hráči a hráčky i diváci odcházeli plně spokojeni. Poděkování patří všem organizátorům, sponzorům a všem ostatním, kteří přiložili ruce k dílu.

Dvouhry mužů
(celkem 30 hráčů, 3 ženy)

1. Šimanovský Robert	Velký Bor
2. „Máza”	Příbram
3. Kůta Bohumil	Čečelovice
4. Prček Milan	Blatná

Čtyřhra mužů
(celkem 12 dvojic, 1 žena)

1. Šimanovský Robert - Šimanovský Marek	Velký Bor
2. Kůta Bohumil - Prček Milan	Čečelovice / Blatná
3. Polena Luboš - Mandák Lukáš	Třebomyslice / Horažďovice
4. Slováčková Jitka - Hodek Karel	Třebomyslice

V neděli 6. ledna 2019 nás velice dobře reprezentoval Marek Šimanovský v Liberci na republikovém turnaji stolního tenisu dvouhry nejmladších žáků. V konkurenci 80 žáků vybojoval krásné 2. místo.
Srdečně blahopřejeme a přejeme hodně úspěchů i do budoucna.

Nám všem pak popřejme hlavně pevné zdraví a osobní spokojenost.

Marek Šimanovský jako vicemistr ČR ve své věkové kategorii

Nejmladší účastníci turnaje ve stolním tenise ve Velkém Boru (Šimanovský Filip, Mandák Lukáš a Šimanovský Marek)

Jirka Strolený

Šipkový turnaj
Velký Bor

Dne 12. 1. 2019 v místní hospodě byl pořádán turnaj v šipkách, který uspořádala Barbora Zvingrová, vítězka turnaje *Bull´s Turnaj Mistrů* v Olomouci.
Přinášíme s ní rozhovor.

Umístění jednotlivců:

1. Petr Schoř
2. Ladislav Kučera
3. Béďa Pícka
4. Michal Bečvář

Umístění ve dvojcích:

1. Michal Bečvář a Lukáš Sieber
2. Láďa Kučerů a Béďa Pícka
3. Láďa Kliment a František Nováček
4. Anna a David Vetyškovi

Bylo na turnaji v šipkách ve Velkém Boru velká účast?
Zúčastnilo se celkem 12 lidí za jednotlivce a na dvojicích se zúčastnilo 6 párů.
Máte v plánu nadále pořádat další turnaje?
Turnaje budeme pořádat, dokud nezačne hasičská sezóna. Další turnaj se bude konat 9. 3. ve 14:00 hod.
Pořádají se v okolí ještě nějaké turnaje?
Na turnajích se může zúčastnit každý, třeba v hospodě Na Růžku v Horažďovicích, v Sušici a v Klatovech.
Jezdíte hodně po turnajích? A jaké větší turnaje tě v nejbližší době čekají?
Jezdíme pravidelně na vánoční a velikonoční turnaj do Horažďovic a pak na menší turnaje v rámci tréninku a pobavení v Plzni. Čekají nás 2 velké turnaje – 26. 4. 2019 RGP (Republikový Grand Prix) ve Žďáru nad Sázavou a dne 27. 9. 2019 se koná MČR (Mistrovství ČR) v Kladně.
Slyšeli jsme, že ses zúčastnila soutěže Bull´s Turnaj Mistrů v Olomouci, kde ses dostala na první místo. Co to teď pro tebe znamená?
Znamená to pro mě, že když se chce, tak pak jde úplně všechno :-) . Budu se snažit, abych se tam dostala i příští rok.
Jaké vítězství tě nejvíce potěšilo?
Vítězství v Olomouci.
Ty také hraješ mužskou ligu. Je lepší než ženská? Jaká je konkurence ženské ligy?
Mužská liga je více soutěživá a celkově chlapi hrají lépe než ženy a já ty ligy střídám. U ženské ligy je těžké určit konkurenci, protože stále není konec sezóny a vše se vždy může změnit.
Hraješ i ve dvojici?
Ano, chodíme si zahrát na turnaje, které jsou speciálně jen pro dvojice.
Tvůj přítel také hraje šipky. Hrajete spolu, nebo proti sobě? Kdo z vás je lepší?
Hrajeme spolu i proti sobě :-). Samozřejmě, jak už jsem zmínila, chlapi jsou lepší šipkaři.
Pamatuješ si, co tě motivovalo nebo proč jsi začala hrát šipky?
Naprosto nevinná návštěva šipkařského klubu za účelem pobavit se a zahrát si s těmi nejlepšími a pak nás to začalo bavit a chtěli jsme hrát jako oni.
Pamatuješ si, kdy jsi byla na první soutěži a jak jsi tam dopadla?
První můj turnaj byl vloni v lednu RM (Regionální Masters). 5. místo z 20 hráček.

Děkujeme za rozhovor a přejeme hodně výher

Lucie Šilhavá

Krásy našich vesnic

Poznáte, kde se nachází posezení?

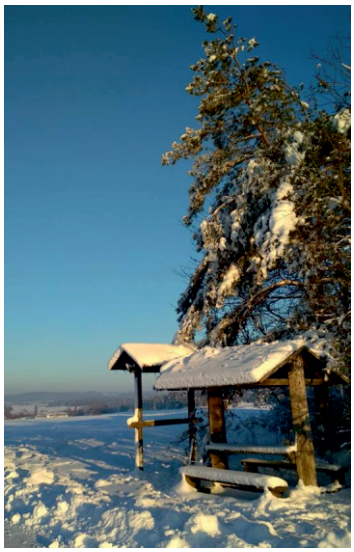

Toto odpočívadlo se nachází na konci vesnice.
Vede k němu asfaltová cesta. Posed je obklopen lesy, pastvinou a polem. Z tohoto posedu je pěkný výhled na okolní přírodu.

Odpověď, kde se posezení nachází, najdete v dalším vydání novin.

V minulém čísle byl vyfocený rybník ve Slivonicích.

Společenské akce

23. 2.	10:00	Masopustní průvod Velký Bor	Náves
23. 2.	13:00	Masopustní průvod Jetenovice	Náves
8. 3.	14:00	Mezinárodní den žen Velký Bor	Hospoda
9. 3.	14:00	Šipkový turnaj Velký Bor	Hospoda
9. 3.	17:30	Beseda L. Štěcha - Liparské ostrovy	OÚ
17. 3.	15:00	Václav Žákovec - Volínová	KD
29. 3.	17:00	Noc s Andersenem	Knihovna
7. 4.	15:00	Malá muzika Nauše Pepíka	KD
11. 5.	18:00	Májový podvečer duchovní hudby- harfistka Kateřina Englichová	Kostel

Vydává Obecní úřad Velký Bor
Redakční rada: Václav Zábranský, Marie Sládková, Jana Brůžková, Lucie Oudová
Grafická úprava: Lucie Šilhavá
Vyhrazujeme si právo přijímat články, které lze graficky upravit.
E-mail : velkoborskenoviny@seznam.cz
Noviny jsou také dostupné v elektronické verzi na www.sumavanet.cz/velkybor